

2020Z16040

Vragen van de leden **Von Martels** en **Geurts** (beiden CDA) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het bericht «EU-hof zet streep door subsidie grondaankoop natuur»* (ingezonden 10 september 2020).

Vraag 1

Herinnert u zich uw eerdere antwoorden op de vragen inzake het gelijkberechtigingsdossier?^{1 2 3}

Vraag 2

Bent u bekend met de uitspraak d.d. 3 september 2020 van het Hof van Justitie (zaaknummer C-817/18 P) die een definitieve streep trekt door het goedkeuringsbesluit van de Europese Commissie d.d. 2 september 2015 van de staatssteun aan de natuurorganisaties?⁴

Vraag 3

Hebt u kennisgenomen van de artikelen van 4 september jl. in dagblad Trouw «Natuurorganisaties kregen onterecht miljoenen voor grondaankoop» en 'Bij de aankoop van natuur heiligde het doel de middelen», en het artikel in De Gelderlander «Natuurclubs moeten mogelijk miljoenen aan «staatssteun» terugbetalen: «Ze zullen grond moeten verkopen»?»^{5 6 7}

¹ Aangangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 38

² Aangangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 1497

³ Aangangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 3933

⁴ Reformatorisch Dagblad, 3 september 2020, «EU-hof zet streep door subsidie grondaankoop natuur» (<https://www.rd.nl/vandaag/economie/eu-hof-zet-streep-door-subsidie-grondaankoop-natuur-1.1691882>)

⁵ Trouw, 4 september 2020, «Natuurorganisaties kregen onterecht miljoenen voor grondaankoop» (<https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/natuurorganisaties-kregen-onterecht-miljoenen-voor-grondaankoop~b7a33e9c/>)

⁶ Trouw, 4 september 2020, «Bij de aankoop van natuur heiligde het doel de middelen» (<https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/bij-de-aankoop-van-natuur-heiligde-het-doel-de-middelen~bc60ca71/>)

Vraag 4

Deelt u de mening dat rechtsoverweging 108 van het Hof serieuze twijfels doet ontstaan over of het juridisch toegestaan was om natuurorganisaties economische activiteiten te laten uitvoeren op gronden die zij gratis of via een aankoopsubsidie hebben gekregen? Zo nee, waarom niet?⁸

Vraag 5

Erkent u dat het problematisch is dat een terreinbeherende organisatie (TBO) met overheidsgeld (aankoopsubsidies) een kasteel kocht – dat vervolgens door de TBO verhuurd werd – en daarbij een private partij die 5,5 miljoen euro bood met maar liefst het dubbele overbood? Zo nee, waarom niet?⁹

Vraag 6

Klopt het dat de Europese Commissie al vastgesteld heeft in het besluit d.d. 2 september 2015 dat de Nederlandse Staat de zogeheten standstill-verplichting (artikel 108 lid 3 VWEU) heeft geschonden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7

Klopt het dat de natuurorganisaties, los van de (on)verenigbaarheid van de staatssteun, ook een «renteclaim» boven het hoofd hangt vanwege de schending van de zogeheten standstill-verplichting? Welke bedragen zijn bij deze zogenaamde renteclaim gemoeid?

Vraag 8

Onderkent u dat zelfs als de Europese Commissie de staatssteun aan de natuurorganisaties alsnog goedkeurt, de natuurorganisaties rente moeten betalen over de verleende staatssteun omdat die staatssteun niet conform de standstill-verplichting vooraf is aangemeld bij de Europese Commissie? Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

In hoeverre zijn de argumenten die u in uw antwoorden d.d. 11 september 2019 geeft, dat van staatssteun in de zin van artikel 107 VWEU geen sprake is, nog valide, gegeven de eerdere rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU (12 september 2013, T-347/09) en de meest recente uitspraak?¹⁰

Vraag 10

Begrijpt u dat de interventie door de Staat ter ondersteuning van Natuurmonumenten bij de procedure bij het Hof van Justitie de indruk wekt dat de Staat en de natuurorganisaties onder één hoedje spelen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 11

Zijn er gespreksverslagen beschikbaar met betrekking tot het contact tussen ministerie(s) en natuurorganisaties over het zogenaamde gelijkberechtigingsdossier? Zo ja, kunt u hiervan een overzicht verstrekken?

Vraag 12

Bent u het eens met de kop van het artikel in De Gelderlander dat de natuurclubs miljoenen aan staatssteun moeten terugbetalen? Zo nee, waarom niet?

⁷ De Gelderlander, 4 september 2020, «Natuurclubs moeten mogelijk miljoenen aan «staatssteun» terugbetalen: «Ze zullen grond moeten verkopen»» (<https://www.gelderlander.nl/arnhem-e-o/natuurclubs-moeten-mogelijk-miljoenen-aan-staatssteun-terugbetalen-ze-zullen-grond-moeten-verkopen~a3abe56d/>)

⁸ Zaak C-817/18 P, Arrest van het Hof (Tweede Kamer) van 3 september 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland e.a. tegen Europese Commissie (<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-817/18&language=nl>)

⁹ De Gelderlander, 4 september 2020, «Natuurclubs moeten mogelijk miljoenen aan «staatssteun» terugbetalen: «Ze zullen grond moeten verkopen»» (<https://www.gelderlander.nl/arnhem-e-o/natuurclubs-moeten-mogelijk-miljoenen-aan-staatssteun-terugbetalen-ze-zullen-grond-moeten-verkopen~a3abe56d/>)

¹⁰ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 3933

Vraag 13

Heeft u al met de natuurorganisaties gesproken over de uitspraak? Zo ja, wat zijn hier de uitkomsten van en is in dit gesprek ook gesproken over hoe de natuurorganisaties de staatssteun eventueel terug zullen gaan betalen? Zo nee, wanneer gaat dit gesprek plaatsvinden en kunt u de Kamer van de uitkomsten op de hoogte stellen?